

Prieskum verejnej mienky

Závěrečná správa z kvantitatívneho prieskumu pre Transparency International Slovensko

Máj 2016

OBSAH

DESIGN PRIESKUMU	3
PROFIL RESPONDENTOV	5
VÝSLEDKY PRIESKUMU	6
1. OCHOTA OZNÁMIŤ PRÍPADY ÚPLATKÁRSTVA POLÍCII	7
2. POSTOJE K PRÍPADOM KORUPCIE NA PRACOVISKU	12

DESIGN VÝSKUMU

METÓDA VÝSKUMU

- **Reprezentatívny kvantitatívny prieskum medzi obyvateľmi SR vo veku od 18 rokov**
- **Výberový súbor (vzorka opýtaných)**
 - ▶ Veľkosť výberového súboru: N = 1003 respondentov.
 - ▶ Spôsob výberu vzorky: kvótny výber (kvóty – pohlavie, vek, vzdelanie, národnosť, veľkosť sídla, kraj).
 - ▶ Termín zberu dát: 3.5. – 9.5. 2016
- **Nástroj zberu údajov**
 - ▶ Dotazník
- **Metodika zberu dát**
 - ▶ Face to face (osobné) rozhovory vyškolených anketárov s respondentmi. Rozhovory realizovali vyškolení anketári agentúry FOCUS.
- **Štatistická odchýlka**
 - ▶ Interval spoľahlivosti pre celú vzorku: max. $\pm 3,1$ % na 95% hladine významnosti pre frekvenciu javu 50%.
- **Pre porovnanie boli v záverečnej správe (kap.1) použité výsledky reprezentatívnych kvantitatívnych prieskumov realizovaných agentúrou FOCUS:**
 - ❖ v roku 2002 - „Prieskum verejnej mienky pre TRANSPARENCY INTERNATIONAL“, v termíne marec 2002, na reprezentatívnej vzorke 1035 respondentov,
 - ❖ v roku 2006 - „Percepcia korupcie - Prieskum verejnej mienky pre TRANSPARENCY INTERNATIONAL SLOVENSKO“, v termíne marec 2006, na reprezentatívnej vzorke 1057 respondentov,
 - ❖ v roku 2009 - „Percepcia korupcie - Prieskum verejnej mienky pre TRANSPARENCY INTERNATIONAL SLOVENSKO“, v termíne november 2009, na reprezentatívnej vzorke 1045 respondentov,
 - ❖ v roku 2012 - „Percepcia korupcie - Prieskum verejnej mienky pre TRANSPARENCY INTERNATIONAL SLOVENSKO“, v termíne január 2012, na reprezentatívnej vzorke 1076 respondentov,
 - ❖ v roku 2015 - „Percepcia korupcie - Prieskum verejnej mienky pre TRANSPARENCY INTERNATIONAL SLOVENSKO“, v termíne február 2015, na reprezentatívnej vzorke 1010 respondentov.

Štatistická odchýlka

Veľkosť výberovej vzorky umožňuje zovšeobecniť základné výsledky prieskumu (prvostupňové údaje) na populáciu SR vo veku od 18 rokov s maximálnou odchýlkou $\pm 3,1\%$.

Zistené výsledky prezentované v tejto správe sú štatistické odhady, ktorých presnosť závisí od veľkosti vzorky/ subvzorky a od zisteného percentuálneho zastúpenia daného javu v tejto vzorke/ subvzorky. V nasledujúcej tabuľke uvádzame hodnoty štatistickej chyby pri 95% hladine významnosti.

	% odpovedí										
	95%/5%	90%/10%	85%/15%	80%/20%	75%/25%	70%/30%	65%/35%	60%/40%	55%/45%	50%/50%	
N*	50	6,0	8,3	9,9	11,1	12,0	12,7	13,2	13,6	13,8	13,9
	100	4,3	5,9	7,0	7,8	8,5	9,0	9,3	9,6	9,8	9,8
	150	3,5	4,8	5,7	6,4	6,9	7,3	7,6	7,8	8,0	8,0
	200	3,0	4,2	4,9	5,5	6,0	6,4	6,6	6,8	6,9	6,9
	300	2,5	3,4	4,0	4,5	4,9	5,2	5,4	5,5	5,6	5,7
	400	2,1	2,9	3,5	3,9	4,2	4,5	4,7	4,8	4,9	4,9
	500	1,9	2,6	3,1	3,5	3,8	4,0	4,2	4,3	4,4	4,4
	600	1,7	2,4	2,9	3,2	3,5	3,7	3,8	3,9	4,0	4,0
	700	1,6	2,2	2,6	3,0	3,2	3,4	3,5	3,6	3,7	3,7
	800	1,5	2,1	2,5	2,8	3,0	3,2	3,3	3,4	3,4	3,5
	900	1,4	2,0	2,3	2,6	2,8	3,0	3,1	3,2	3,3	3,3
	1000	1,4	1,9	2,2	2,5	2,7	2,8	3,0	3,0	3,1	3,1

*N označuje veľkosť vzorky / subvzorky

PROFIL RESPONDENTOV

POHLAVIE	v %
muži	47,7
ženy	52,3

VEK	v %
18 – 24 rokov	12,8
25 – 34 rokov	20,8
35 – 44 rokov	18,2
45 – 54 rokov	17,4
55 – 64 rokov	15,9
65 a viac rokov	14,9

VZDELANIE	v %
základné	15,9
stredoškolské bez maturity	29,3
stredoškolské s maturitou	36,9
vysokoškolské	17,9

ZAMESTNANIE	v %
nekvalifikovaný manuálny pracovník	5,0
kvalifikovaný manuál./prevádzkový pracov.	26,1
výkonný odborný prac., úradník	17,2
tvorivý odborný pracovník	8,3
podnikateľ, živnostník	8,4
dôchodca	20,4
študent	7,7
v domácnosti, na materskej dovolenke	3,1
nezamestnaný	3,9

NÁRODNOSŤ	v %
slovenská	85,8
maďarská	10,4
iná	3,8

KRAJ	v %
Bratislavský kraj	11,5
Trnavský kraj	10,3
Trenčiansky kraj	11,4
Nitriansky kraj	13,3
Žilinský kraj	12,5
Banskobystrický kraj	12,4
Prešovský kraj	14,2
Košický kraj	14,3

VELKOSŤ OBCE	v %
menej ako 2 tisíc obyvateľov	29,8
2 – 5 tisíc obyvateľov	14,4
5 – 20 tisíc obyvateľov	15,8
20 – 50 tisíc obyvateľov	15,5
50 – 100 tisíc obyvateľov	12,1
nad 100 tisíc obyvateľov	12,4

%, Base (n): 1003

VÝSLEDKY PRIESKUMU

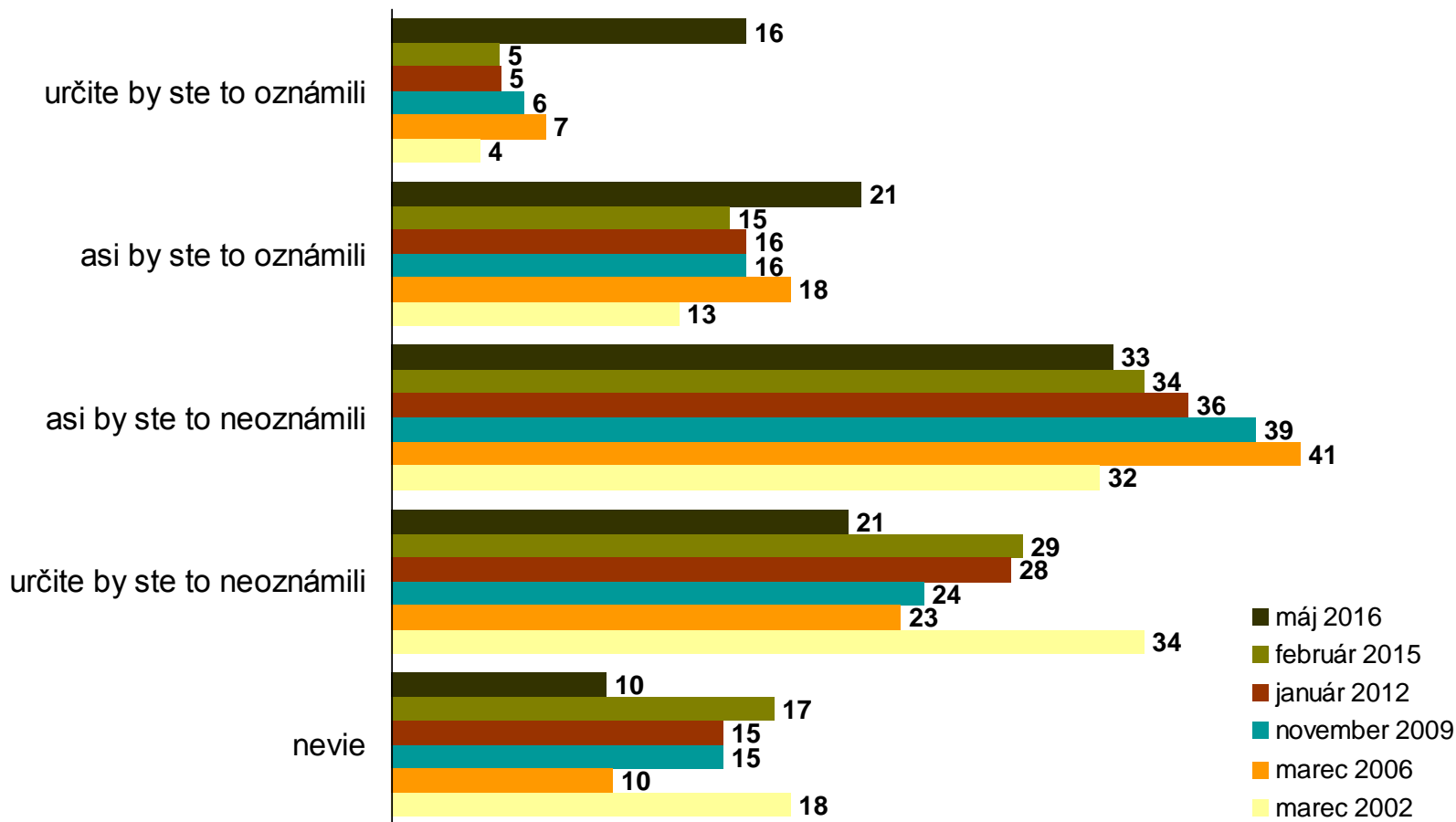
1. OCHOTA OZNÁMIŤ PRÍPADY ÚPLATKÁRSTVA POLÍCII

1. OCHOTA OZNÁMIŤ PRÍPAD ÚPLATKÁRSTVA POLÍCIÍ

- Keby od respondentov niekto pýtal úplatok alebo by vedeli o niekom, kto berie úplatky, tak v prípade **viac ako tretiny respondentov (37%) je pravdepodobné, že by to oznámili na políciu** - pričom určite by to oznámilo až 16% respondentov a asi by to oznámilo 21% respondentov.
- Tento stav „občianskej statočnosti“ narástol oproti poslednému prieskumu pred viac ako rokom takmer dvojnásobne; kým vo februári 2015 to bolo 20%, aktuálne sme namerali až 37%. Pričom strojnásobil sa počet tých, ktorý by úplatkárstvo „určite“ nahlásili – z 5% na 16%; a o 7 percentuálnych bodov stúpol počet tých, ktorí by úplatkárstvo „asi“ nahlásili (z 15% na aktuálnych 21%).
- Naopak, **úplatkárstvo by neoznámila približne polovica respondentov (54%)**, čo je menej o 11 percentuálnych bodov oproti poslednému prieskumu (63% v roku 2015).
- Na otázku nevedela odpovedať desatina respondentov – 10%, čo je pokles o 7 percentuálnych bodov oproti poslednému meraniu v r.2015 (17%).

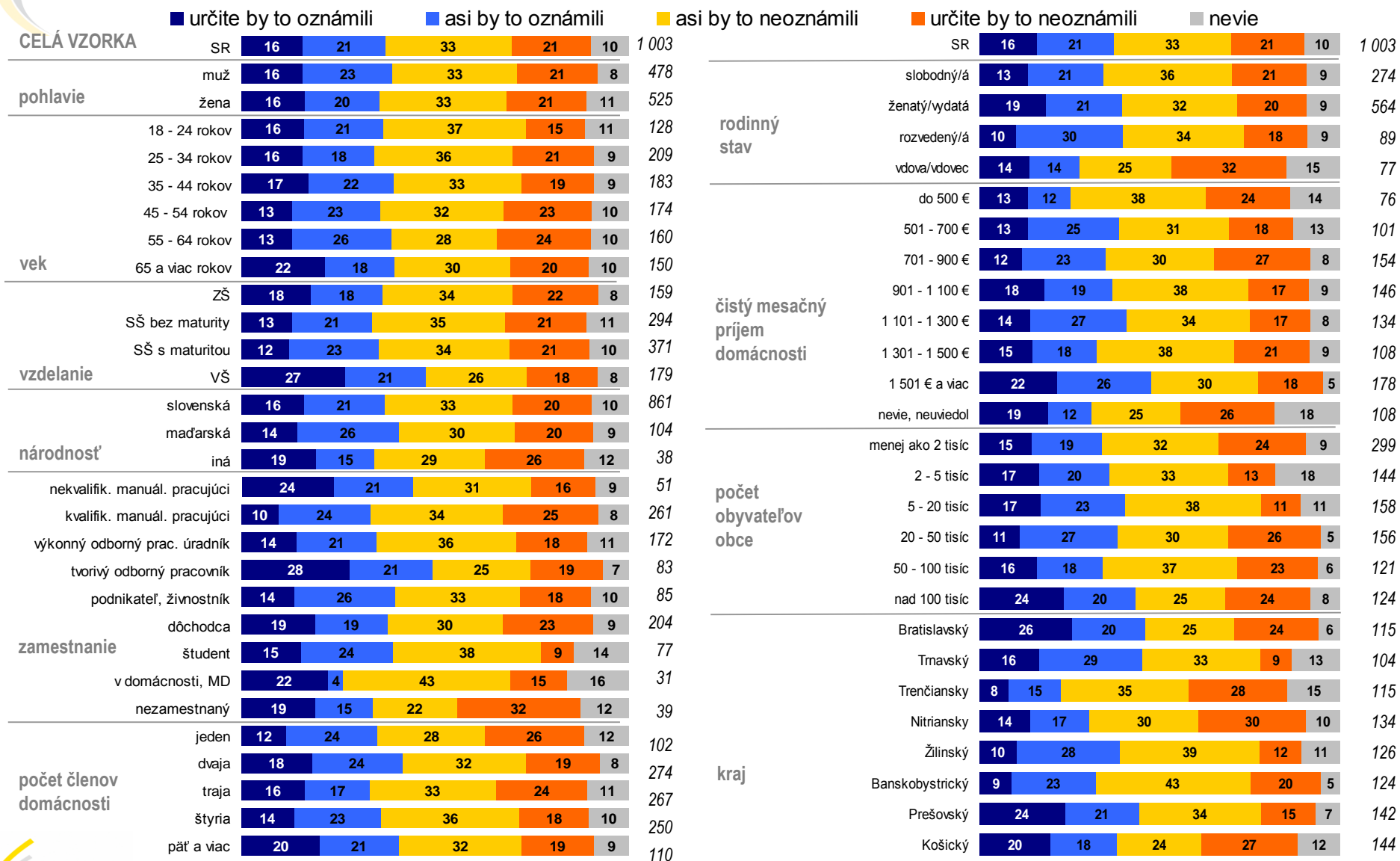
Ochota oznámiť prípad úplatkárstva polícii

% všetkých respondentov; máj 2016; báza: 1003 respondentov

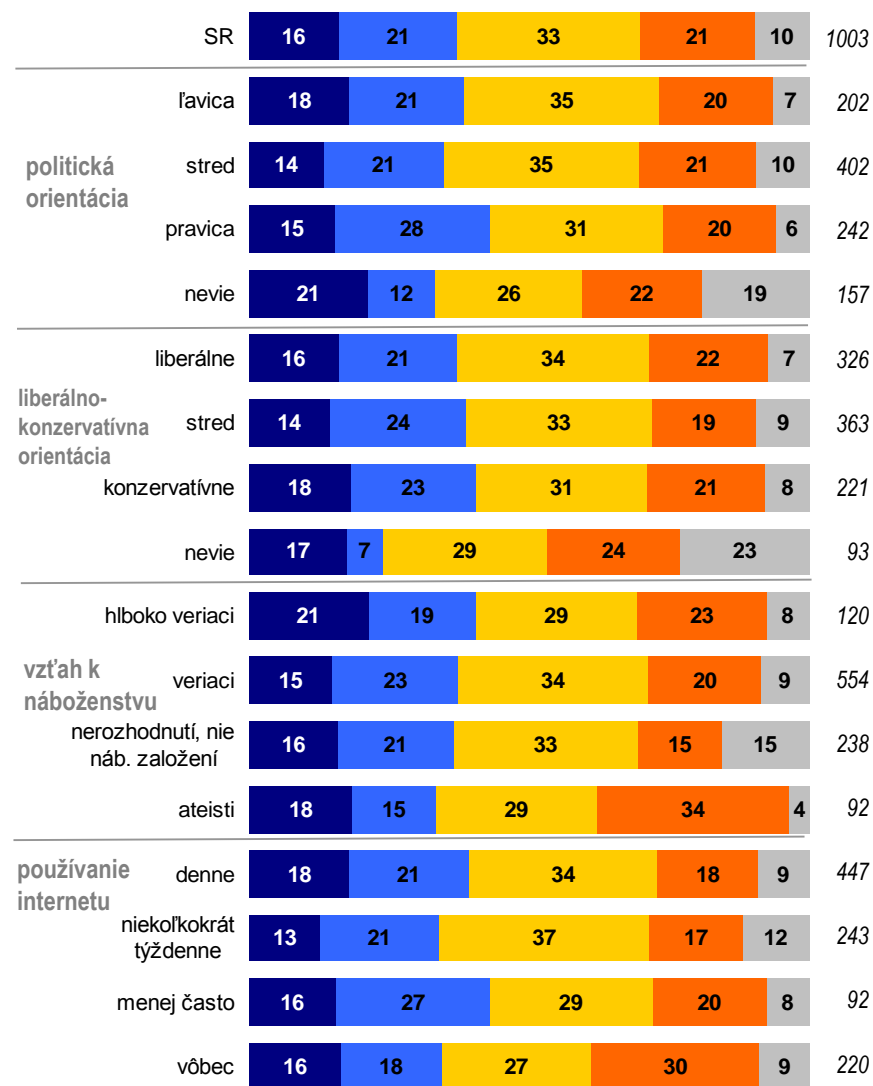
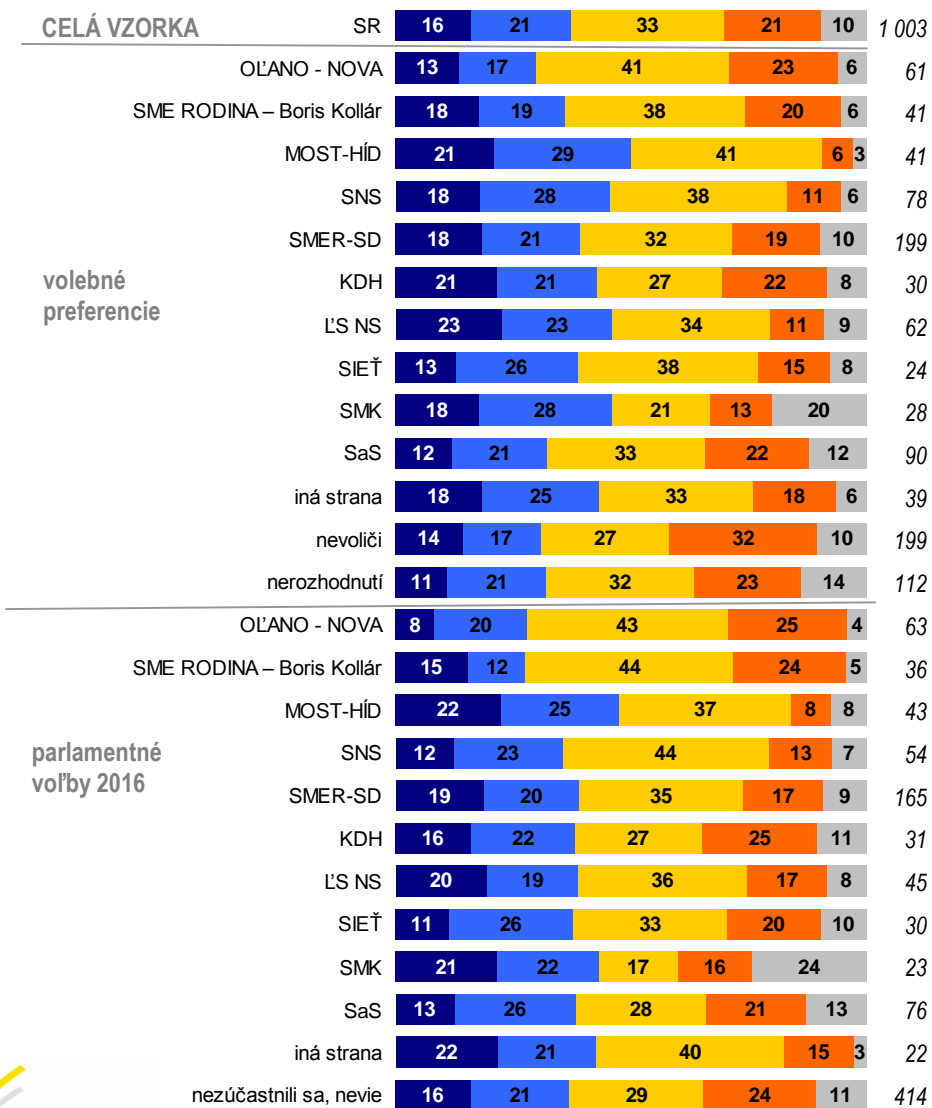
Otázka: „Keby od Vás niekto pýtal úplatok alebo by ste vedeli o niekom, kto berie úplatky, nakoľko je pravdepodobné, že by ste to oznámili na polícii?“

Ochota oznámiť prípady úplatkárstva polícii podľa sociálno-demografických charakteristík respondentov

Ochota oznámiť prípady úplatkárstva polícii podľa sociálno-demografických charakteristík respondentov

■ určite by to oznámili ■ asi by to oznámili ■ asi by to neoznámili ■ určite by to neoznámili ■ nevie

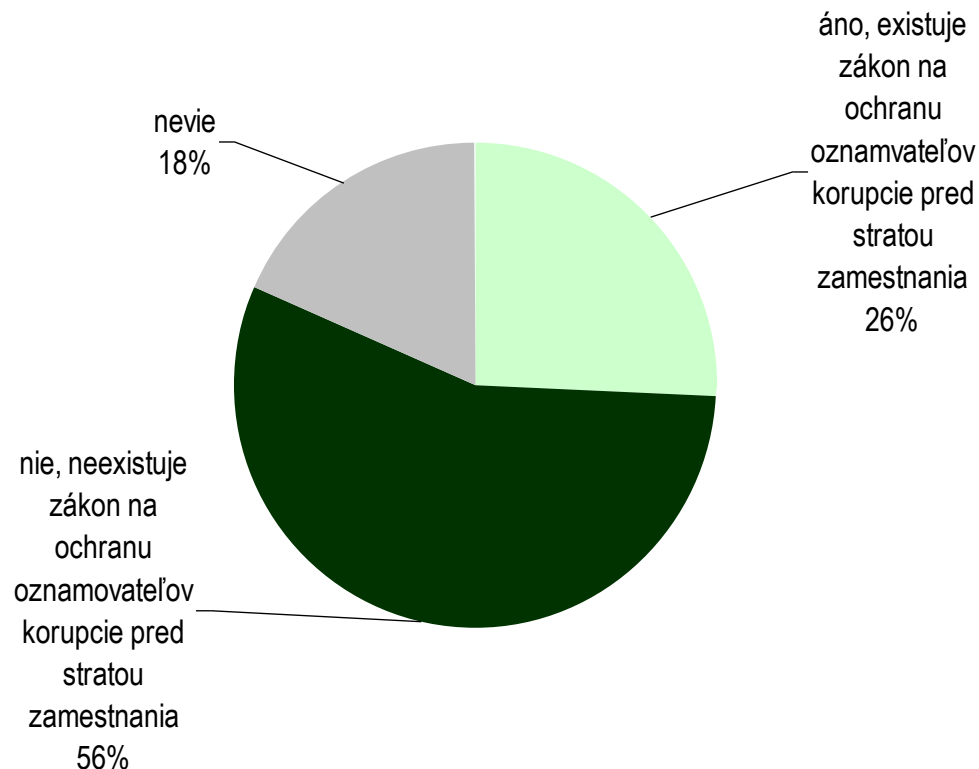
2. POSTOJE K PRÍPADOM KORUPCIE NA PRACOVISKU

2. POSTOJE K PRÍPADOM KORUPCIE NA PRACOVISKU

- Približne štvrtina respondentov (26%) je presvedčená, že na Slovensku existuje zákon, ktorý chráni oznamovateľov korupcie pred stratou zamestnania – ak by niekto chcel nahlásiť prípad korupcie na vlastnom pracovisku.
- Opačný názor – **takýto zákon ochraňujúci oznamovateľov korupcie neexistuje – zastáva viac ako polovica opýtaných (56%)**. Na otázku nevedelo odpovedať až 18% respondentov.
- V hypotetickom prípade, ak by pre oznámenie korupcie prišli respondenti o prácu a chceli by svoje miesto späť, **obrátili by sa o pomoc v prvom rade na políciu (23%) alebo inšpektorát práce (22%)**. S menším odstupom nasledujú **médiá (18%) a súdy (16%)**. Na neziskovú (mimovládnu) organizáciu by sa obrátili len 2% opýtaných; na niekoho iného ďalšie 4% opýtaných. Až 15% respondentov sa k otázke nevedelo vyjadriť.
- **Väčšina opýtaných by vnímala pozitívne nahlásenie korupcie na vlastnom pracovisku zo strany ich kolegu – uviedlo to 72% respondentov**, pričom „veľmi“ pozitívne by ho vnímalo 22% a „skôr“ pozitívne až 50% opýtaných.
- Opačný postoj zaujala menej ako pätina respondentov – 13% opýtaných by „skôr“ negatívne a 5% by „veľmi“ negatívne vnímalo nahlásenie korupcie na vlastnom pracovisku zo strany ich kolegu. K otázke sa nevedelo vyjadriť 10% opýtaných.

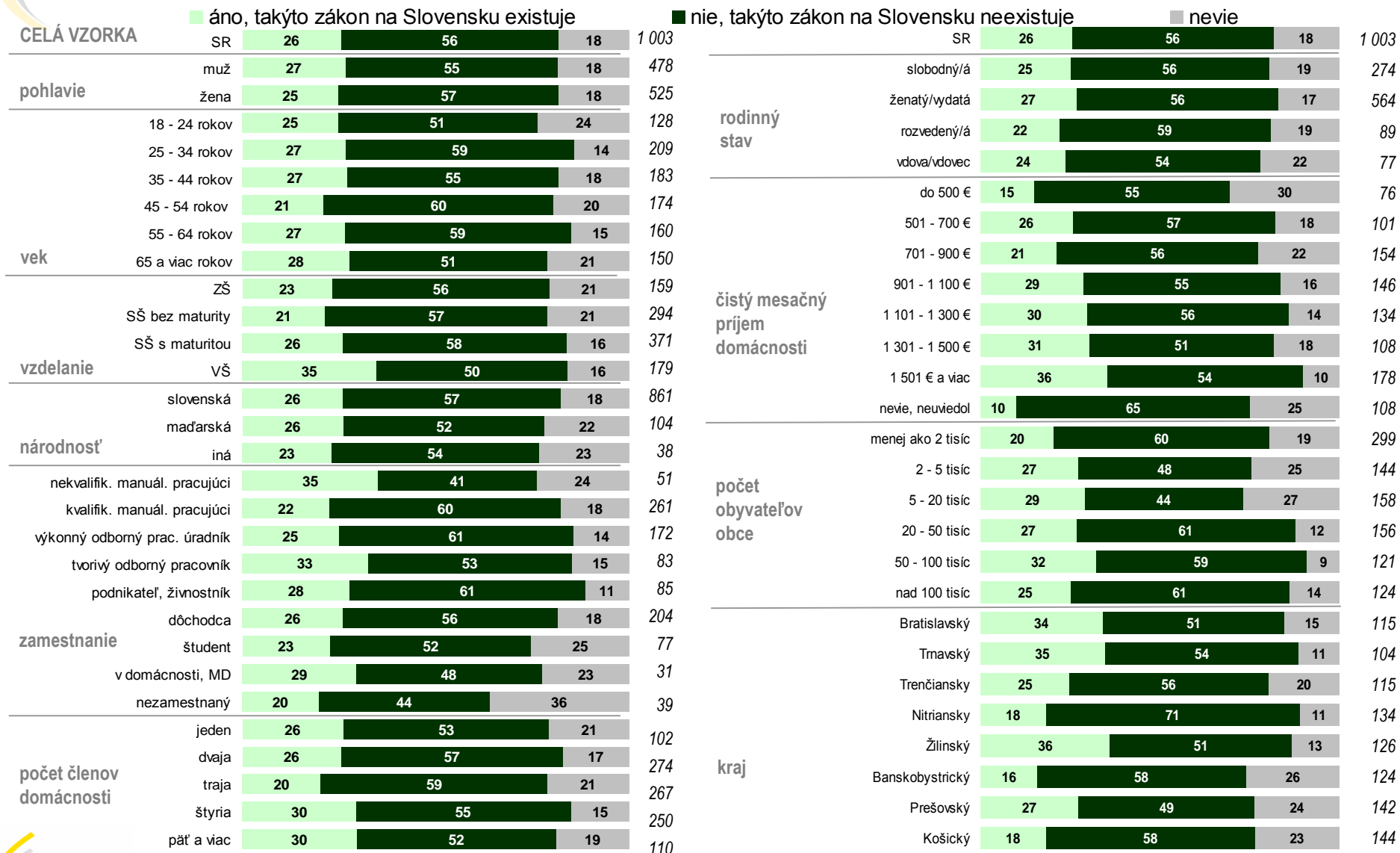
Názor na existenciu zákona, ktorý chráni oznamovateľov korupcie pred stratou zamestnania

% všetkých respondentov; máj 2016; báza: 1003 respondentov

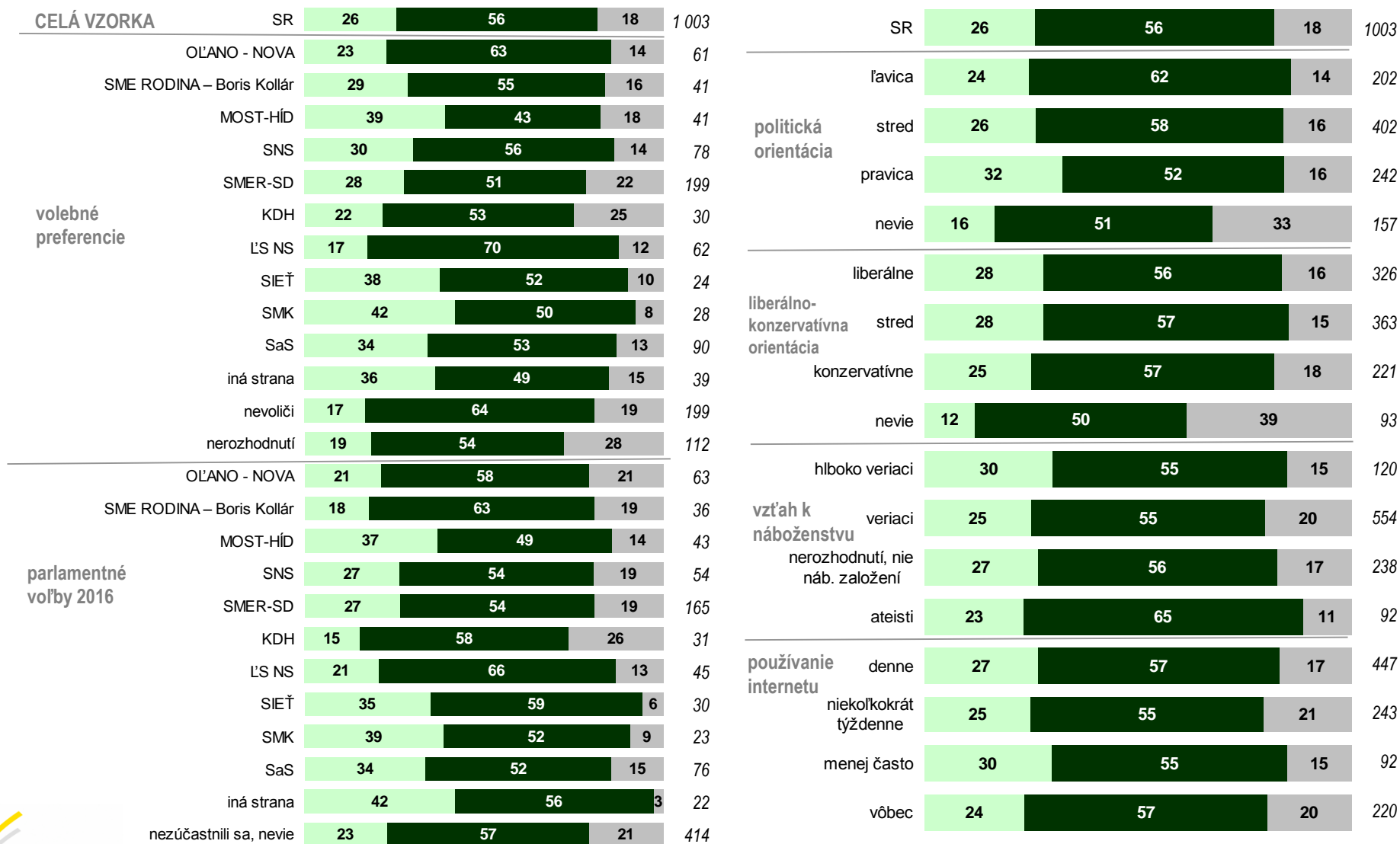
Otázka: „Predstavte si, že zistíte prípad korupcie na pracovisku, kde pracujete a rozhodnete sa ho oznámiť. Existuje podľa Vás na Slovensku zákon, ktorý chráni oznamovateľov korupcie pred stratou zamestnania?“

Názor na existenciu zákona, ktorý chráni oznamovateľov korupcie pred stratou zamestnania podľa sociálno-demografických charakteristík respondentov

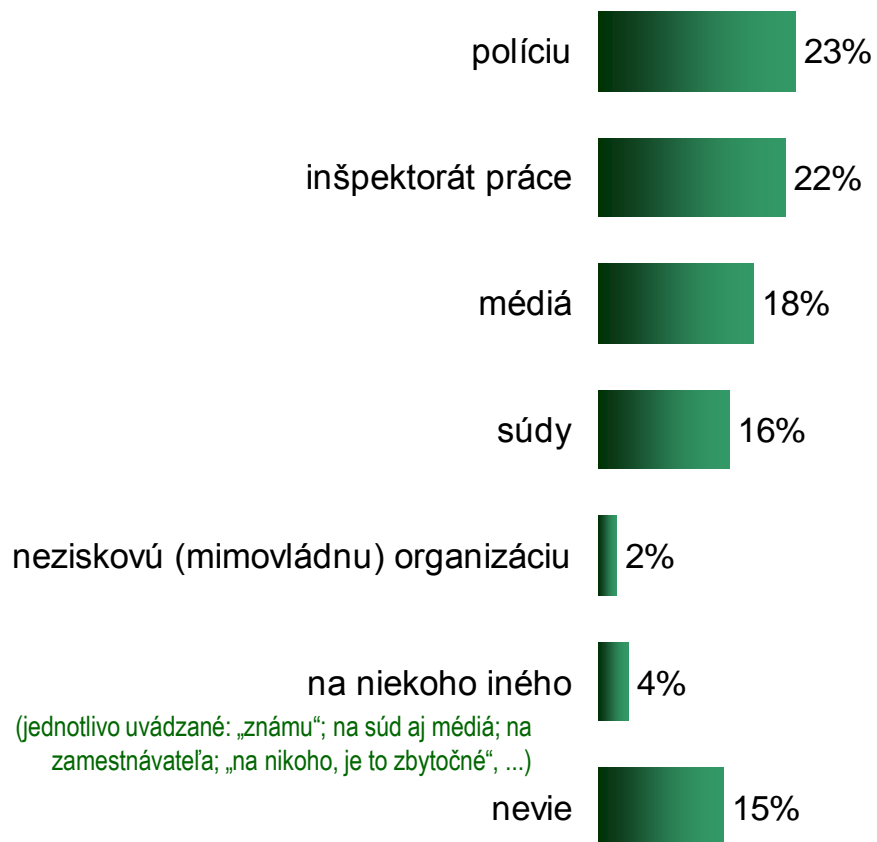
Názory na existenciu zákona, ktorý chráni oznamovateľov korupcie pred stratou zamestnania podľa sociálno-demografických charakteristík respondentov

■ áno, takýto zákon na Slovensku existuje ■ nie, takýto zákon na Slovensku neexistuje ■ nevie

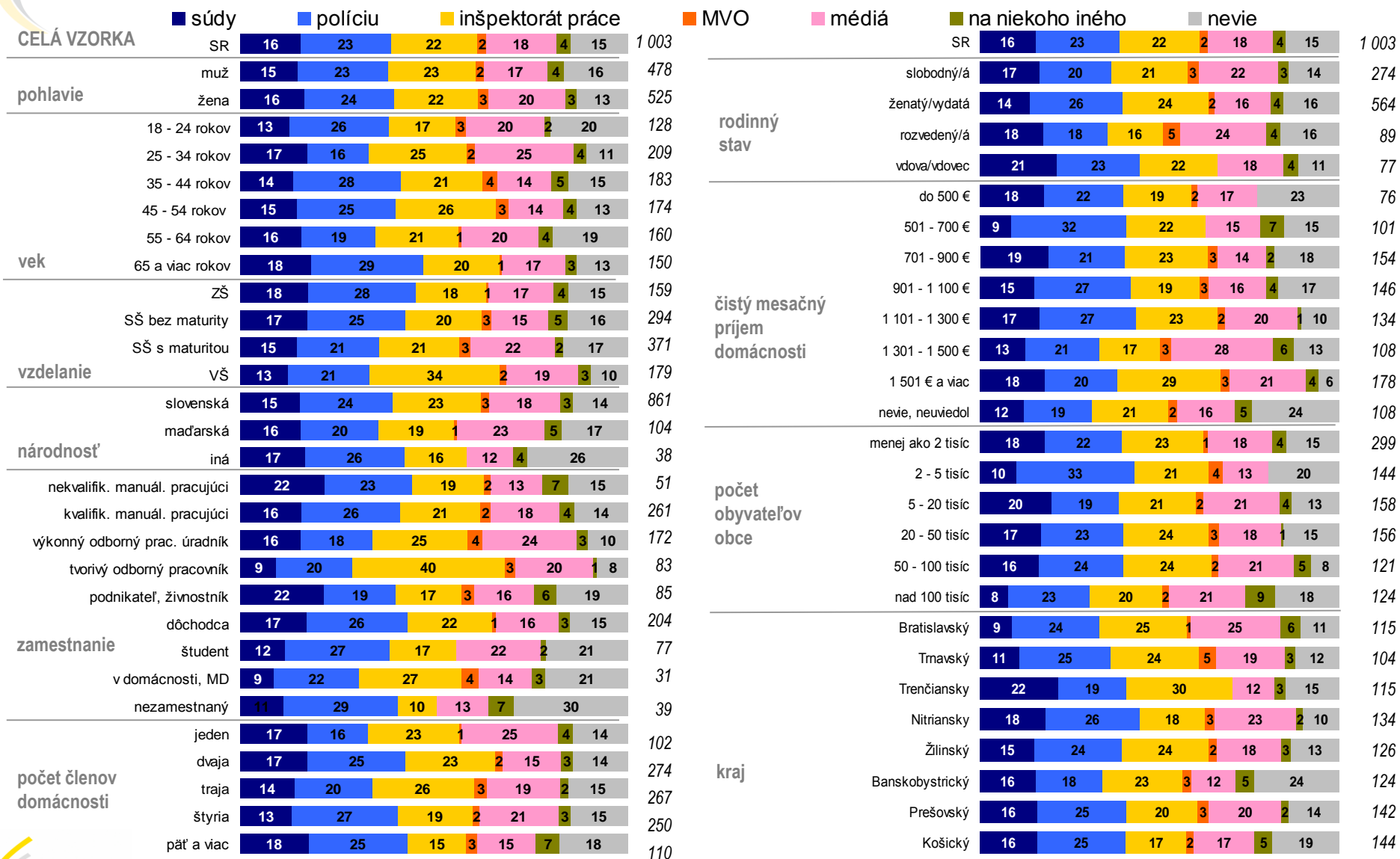
Keby ste pre oznámenie korupcie prišli o prácu a svoje miesto by ste chceli získať späť, na koho by ste sa v prvom rade obrátili?

% všetkých respondentov; máj 2016; báza: 1003 respondentov

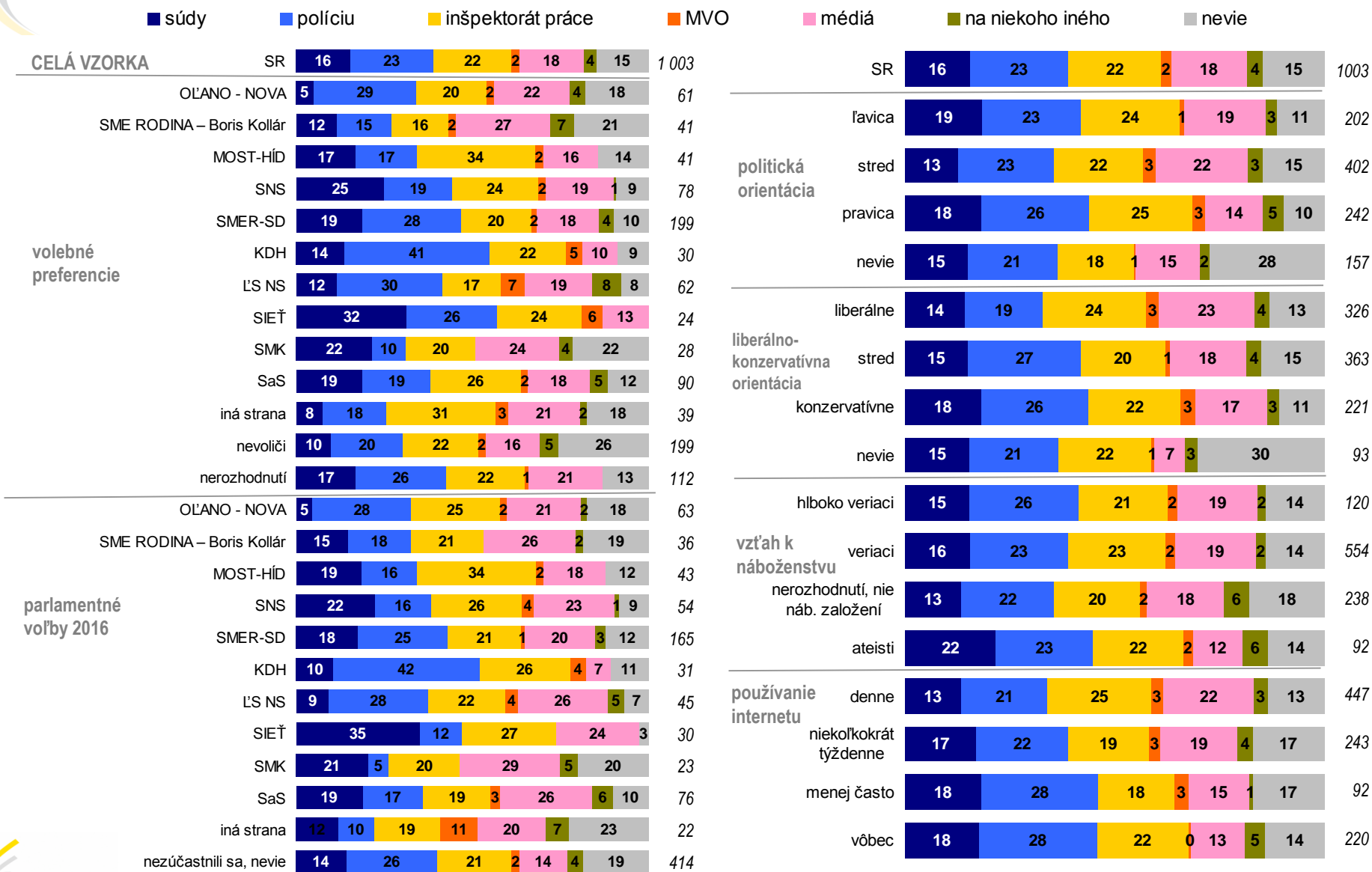

Otázka: „Keby ste pre oznámenie korupcie prišli o prácu a svoje miesto by ste chceli získať späť, na koho by ste sa v prvom rade obrátili? Len jedna odpoveď.“

Na koho by sa obrátili, keby prišli o prácu a miesto by chceli späť podľa sociálno-demografických charakteristík respondentov

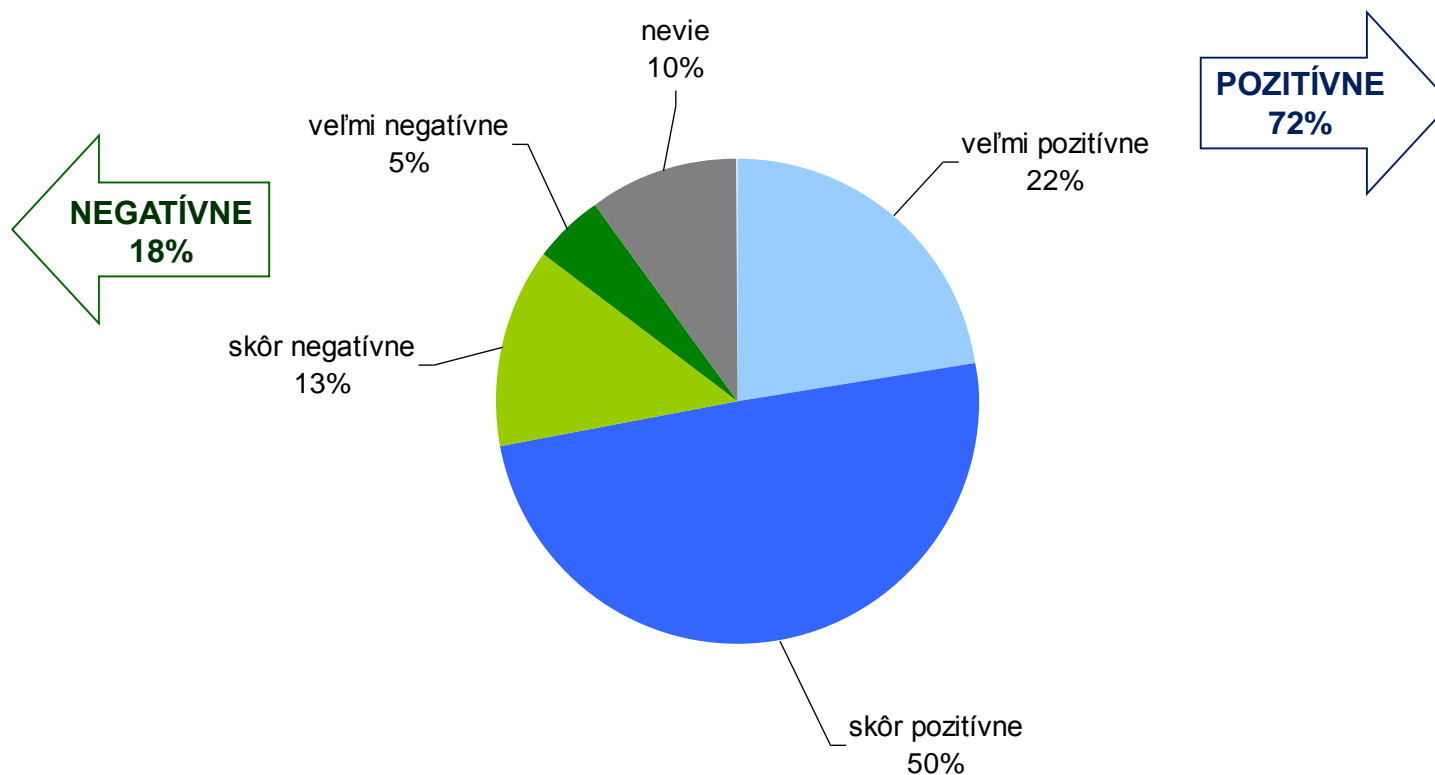

Na koho by sa obrátili, keby prišli o prácu a miesto by chceli späť podľa sociálno-demografických charakteristík respondentov

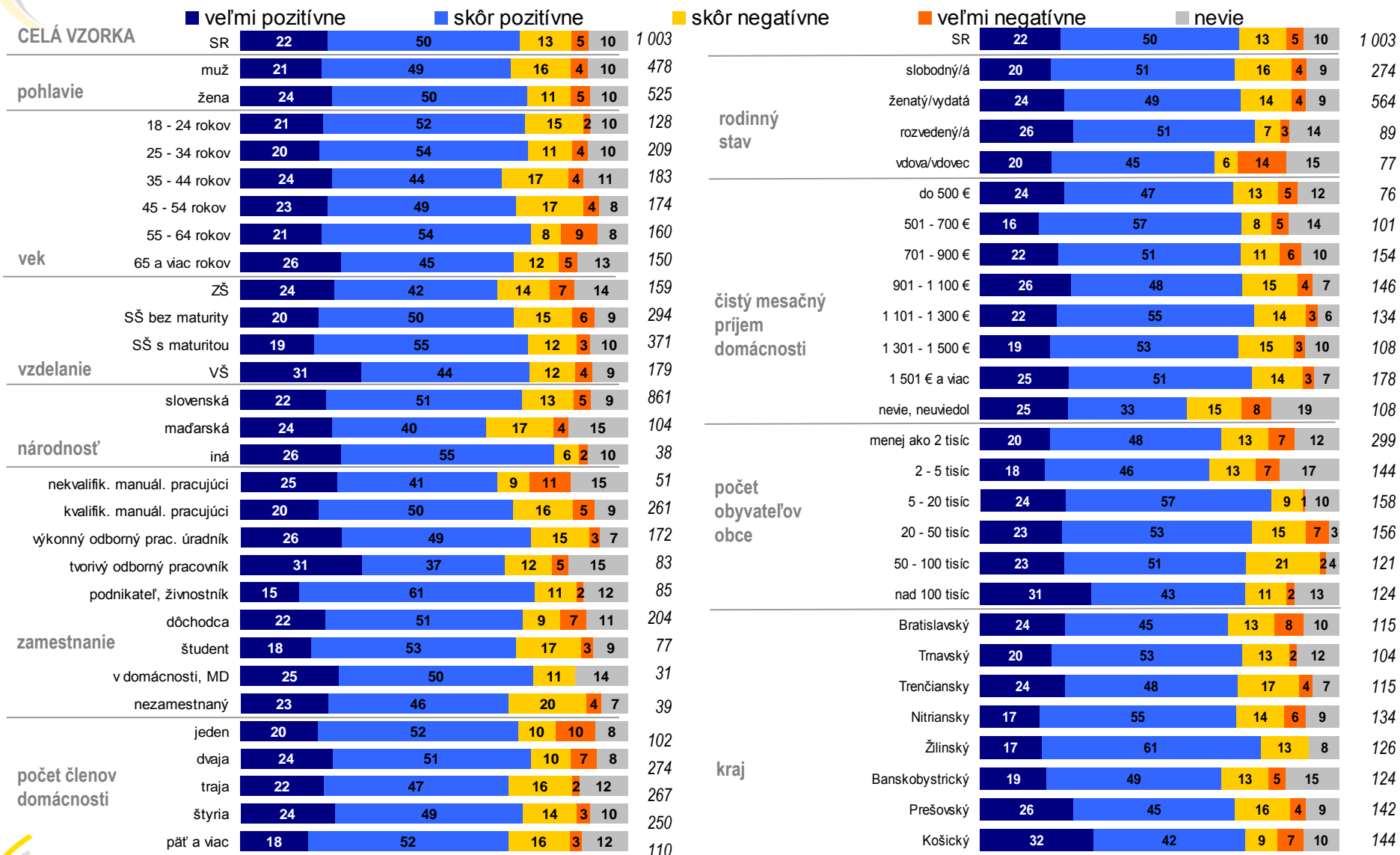
Vnímanie nahlásenia korupcie na pracovisku zo strany kolegu

% všetkých respondentov; máj 2016; báza: 1003 respondentov

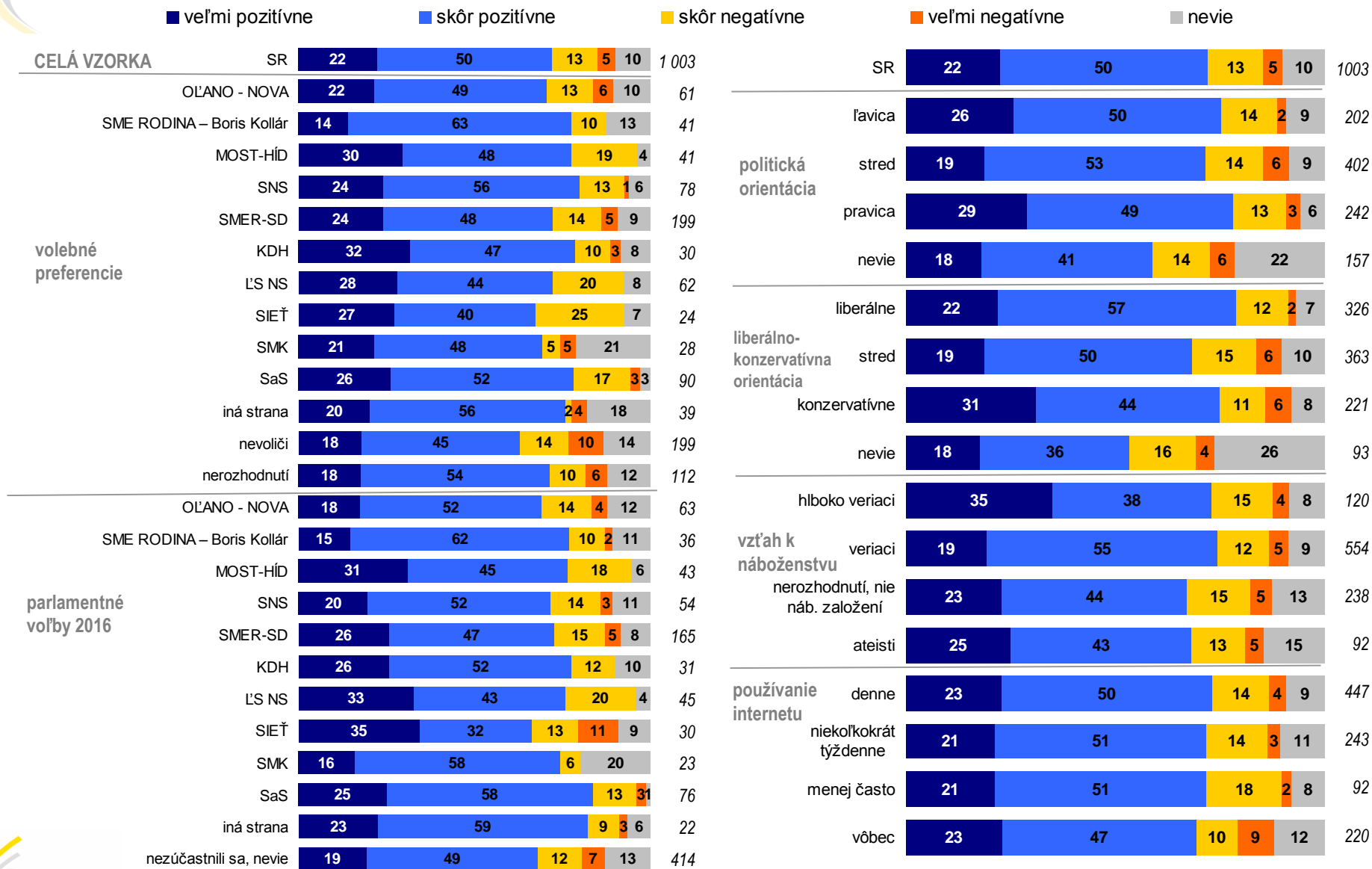

Otázka: „Ako by ste vnímali, keby niekto z vašich kolegov v práci nahlásil korupciu, ktorá by sa diala na vašom pracovisku?“

Vnímanie nahlásenia korupcie na pracovisku zo strany kolegu podľa sociálno-demografických charakteristík respondentov

Vnímanie nahlásenia korupcie na pracovisku zo strany kolegu podľa sociálno-demografických charakteristík respondentov

FOCUS, Marketing and Social Research
Sládkovičova 4, P.O. Box 293
810 00 Bratislava 1
Slovenská republika
Tel.: +421 2 529 31 366
Fax: +421 2 529 31 378
E-mail: info@focus-research.sk
www.focus-research.sk